

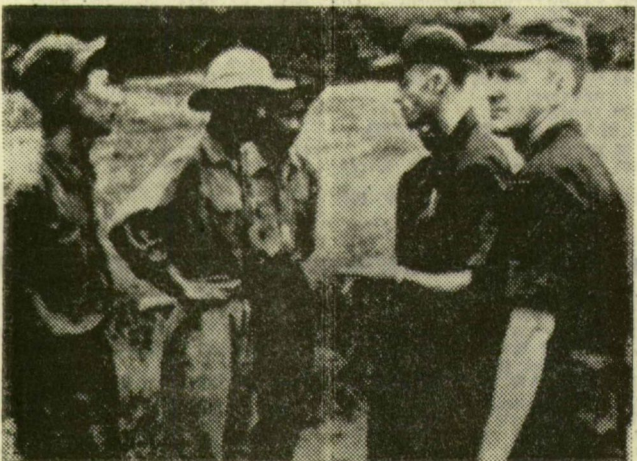
KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

Az Apollo-8. sikeres útja közvetlen előkészítése volt az ember Holdba való utazásának. Am ez az úrsiker sem homályosíthatja el tekintetünket, amellyel a Föld dolgait nézzük: vajon a békéhez is olyan közel jutott-e az emberiség, mint a Holdhoz? A Saigontól és Párizsból érkező jelentések például, sajnos, nem ezzel biztatnak. Ky délvietnami alelnök és küldöttsége változatlanul a halogatás taktikáját alkalmazza, hogy a komoly béketárgyalások lehetőségét megghiúsítsa Párizsban. Joggal mutat rá a Vietnami Dolgozók Pártja Központi lapja, a Hanoi-ban megjelenő Nhan Dan, hogy „csak a saigoni klikk megdöntése tenné lehetővé, hogy kedvező légkört teremtsenek a párizsi konferencia munkájához. A békéhez vezető úton az egyik legegyszerűbb feladat az amerikaiak saigoni „versenyistállójának” felszámolása... A délvietnami probléma békés rendezése érdekében mindenekelőtt meg kell dönteni a Thieu-Ky-Huong klikket és békekormányt kellene létrehozni, amely tárgyalásokat kezdene a DNFF-fel”.

Hanoi-nak minden oka megvan erre a nyílt beszédre: hiszen a Thieu-Ky klikk immár két hónapja vet be manővert manőver után, hogy a párizsi tárgyalásokat szabotálja. S ha az amerikai kormány továbbra is szembe akar nézni a realitásokkal — mint ahogy szembenézett először akkor, amikor leült a párizsi tárgyalóasztalhoz, másodsor pedig akkor, amikor megszüntette a VDK bombázását — akkor be kell látnia: nincs tárgyalás a DNFF tényleges elismerése nélkül. S ha erre a jelenlegi saigoni kormány — amely még a katolikusok és buddhisták tüszűnetét és békét követelő felvonulását is kíméletlen eszközökkel szétzavarta karácsony napján — nem hajlandó, akkor olyan saigoni kormányra van szükség (még az USA-nak is olyanra van szüksége, amennyiben csakugyan likvidálni óhajtja a vietnami háborút!), amely a DNFF realitását elismeri.

Igaz, hogy e tekintetben a már csak mindössze három hétig hatalmon levő Johnson kormánytól nem várható sok kezdeményezés. Alighanem a Nixon adminisztrációra vár a feladat, hogy komoly formában járuljon hozzá a kérdés rendezéséhez. Az mindenesetre ismét a kedvezőtlen jelek közé tartozik, hogy Johnson még előterjeszti az 1969/70-es költségvetést, de Nixon szakértőinek bevonásával és a megválasztott elnök máris kilátásba helyezte, hogy utólag póthitelekkel, módosítja a jelenleg készülő előirányzatokat, köztük a katonai kiadások tervét. A jelenlegi elképzelés 85 milliárd dollárt kíván katonai kiadásokra fordítani, ez is jelentősen meghaladja a tavalyi, mintegy 72 milliárdos összeget. S ha Nixon még ezt a 85 milliárdos büdzsét is felemeli, a Pentagon héjájának nyomására, az nemcsak a béke ügyét nem segíti elő, de startnak se jó saját hazájában, hiszen a közvélemény nem a hadikiadások fokozását várja.

Az új esztendő diplomáciai naptára friss előjegyzéssel szaporodott. Mahmud Riad, az EAK külügyminiszter bejelentette, hogy januárban meglátogatja több arab ország fővárosát. Nyilván ismerteti majd Gromiko szovjet külügyminiszterrel folytatott minapi tárgyalásait, mint ahogy az egyiptomi külügyminiszter, a Biztonsági Tanács több tagállamának, köztük az Egyesült Államok képviselőjével is fel akarja venni a kapcsolatot, a közel-keleti probléma rendezésével kapcsolatos problémák megtárgyalására.

DNFF-AMERIKAI TALÁLKOZÓ. Tay Ninh tartomány kijelölt pontján, a DNFF által ellenőrzött területen találkoztak az amerikai hadsereg és a DNFF képviselői. A néhány perces megbeszélésen három amerikai fogoly szabadon bocsátásának részleteit vitatták meg. A DNFF rádiójának adása szerint rövid ünnepség keretében helyezték szabadlára a három amerikai foglyot. A DNFF hírgyűlése Phnom Penhben, Kambodzsa fővárosában közzétette a front közleményét, amely beszámol arról, hogy egy meg nem nevezett dél-vietnami helységben tartott ünnepség során felszólalt a három amerikai fogoly is. A közleményből kitűnik, hogy a foglyok felhívással fordultak Dél-Vietnamban tartózkodó honfitársaikhoz: követeljék hazaszállításukat, tagadják meg a parancsokat és kerüljék az értelmetlen halált. Ha mégis harcba koverednek a DNFF erőivel, tegyék le a fegyvert, hagyják magukat foglyul ejteni — hangzik a három amerikai felhívása.

TÖRÖK-IRANI-PAKISZTÁNI CSÜCS TALÁLKOZÓ ülése Karachiban. Pénteken közös közleményt hoztak nyilvánosságra a Törökországot, Iránt és Pakisztánt tömörítő regionális együttműködési és fejlesztési szervezet (RCD) állam-, illetve kormányfőinek kétnapos csúcstalálkozójáról. Az iráni sah, Ajub Khan pakisztáni elnök és Demirel török miniszterelnök részvételével lezajlott magasintenzitású tanácskozáson megállapították, hogy a Perzsa-öböl térségének békéjéért és biztonságáért a felelősség a part menti államokra hárul. A szervezet politikai vezetői reményüket fejezik ki, hogy „folytatódik a kelet-nyugati enyhülés” s a párizsi tárgyalások mielőbb elvezetnek a vietnami háború befejezéséhez. A közlemény a közel-keleti problémákról szólvá kifejti, hogy ellenzi a területszerzés erőszakos módját, és sürgette a Biztonsági Tanács 1967. november 22-i határozatának nyugvó megoldást.

Öttonnás bombákkal

● **Saigon (AFP)**

Amerikai katonai szöveg közzétette, hogy a légierő ezentúl öttonnás bombákkal támadja a dél-vietnami dzsungelket. Ez a bombatípus, amelyet több mint 15 évvel ezelőtt fejlesztettek ki a B-36-os bombázógépek számára, a legnagyobb hatománys típus, s ezideig még soha sehol nem került bevetésre.

Az amerikai hadsereg főparancsnoksága közölte, hogy a 24 órás karácsonyi tűzszünet során 133 incidensre került sor, amelyek közül 47, az amerikaiak megítélése szerint „jelentős” volt. Az összecsapások során — amerikai adatok szerint — két amerikai katonát életét veszítette, 36 pedig megsebesült.

Influenza Amerikában

● **Washington (MTI)**

Egészségügyi rendkívüli állapotot rendeltek el pénteken New Yorkban. A hongkongi influenza-járvány miatt a megbetegedések száma rendkívül megnőtt, s az egészségügyi hatóságoknak nem áll rendelkezésére megfelelő számú védőoltás. Az influenza megbetegedések száma több tízezer, több száz ezren maradnak távol a városban munkájuktól. Bár a járvány inkább csak az idősebbekre és a betegekre járhat veszélyes következményekkel, a tüdőgyulladásos halálesetek száma megkétszereződött.

Nukleáris robbantás Kinában

● **Washington (AFP, UPI)**

Az amerikai atomerő bizottság bejelentette: műszereinek észlelései szerint a Kínai Népköztársaságban — Lop Nor térségében — légköri nukleáris robbantást hajtottak végre december 27-én. Ez volt az amerikai atomerő bizottság által észlelt nyolcadik kínai légköri nukleáris robbantás.

A belváros rendezése

Tanácsülés az I. kerületben

Tegnap pénteken tartotta ezévi utolsó ülését a szegedi I. kerületi tanács a Hazafias Népfőrt városi bizottságának Vörösmarty utca 3. szám alatti székházában.

A mandátum vizsgáló bizottság elnökének, **Sarnyai Vencel** tanácsagnak a javaslatára a tanács jóváhagyta a

48. számú választókerület pótválasztásának szavazatai alapján **Nemes József** tanácsnaggá választását. Az ülés első napirendjén a tanács meghallgatta azt a szóbeli és írásbeli tájékoztatót, amelyet **dr. Varga János** vb-elnök tartott az általános városrendezési tervről az I. kerület

rendezésének feladatairól. A közeli és a távlati tervek megvalósítása egyaránt nagymértékben érinti és érdekli az I. kerület lakosságát, mivel a kerület Szeged központi területe, amelyen nagyarányú rekonstrukciót és fejlesztést irányoztak elő. A fel-szólalók — **Korcsmár Mihály, Csikós Rudolf, Hödör János, Sarnyai Vencel, Nagy Mihály, Börcsök Vencel, Kellner János, Pigniczky György, Pópitay Lajos, Szige-ti János, Nemes József és Bodnár Lajos** tanácsstagok — észrevételekkel, javaslatokkal egészítették ki a tájékoztatót.

Ezután **Kovács István**, a népfőrt I. kerületi bizottságának elnöke javasolta, hogy **Halász Árpád** vb-tag városi tanácsnaggá történt megválasztása miatt a megüresedett helyre a tanács **Vincze György** tanácstagot a végrehajtó bizottság tagjává válassza meg, ugyanakkor mentse fel a művelődésügyi állandó bizottságban viselt tagsága alól. A javaslatot a tanács elfogadta s azt jóváhagyásra az mj. városi vb elé elfogadásra továbbítja.

Közérdekű kérdésekben — többnyire az autóbusz- és a villamosközlekedéssel kapcsolatban — **Szigeti János, Sirján Gábor, Havalecz Ist-vánné, Hofgesang Péterné, Kellner József és Tarnai Károly** tanácsstagok tettek még bejelentést, majd a tanács-ülés befejezte munkáját.

Befejeződött a földtörvény végrehajtásának első szakasza

E hónap végéig fogadják el a kérelmeket

Tegnap délelőtt Szegeden ülésezett a szegedi járási tanács végrehajtó bizottsága. Többek között megtárgyalta az 1967. évi IV. tv. végrehajtását és az abból adódó legfontosabb feladatokat, a földtörvény jelentőségét, a felülvizsgálati munkát a szegedi járásban.

A földtörvény végrehajtásának első szakasza befejeződött. A városi, járási földhivatal az eddigiek során 48 ezer 500 ember tulajdonjogát vizsgálta felül, ami 146 ezer holdnyi területre terjedt ki. Jövőre, 1969-ben 14 ezer tszen kívülállónak mintegy 21 ezer hold terület kerül megváltásra. A rendelkezések értelmében az érintettek a megváltás alól mentesítést kérhetnek, vagy halálukig tartó személyi földhasználatot.

Mentesítést csak azok kérhetnek és kaphatnak, akiknek a földje belterületen, vagy zártkertben van és eddig is használták. Akik nem kapnak mentesítést, azok kérhetik, hogy továbbra is használhassák földjüket. De csak azok, akik 1967-ben is használták a földet, szociális helyzetük indokolta teszi ezt, s állandó jelleggel abban a községben laknak, ahol a termelősövetkezet működik, s használja földjüket helyben, vagy a szomszéd községben. Mind a mentesítési kérelmeket, mind pedig a személyi földhasználat iránti kérelmet e hónap végéig, december 31-ig kell eljuttatni az illetékes helyekre, mégpedig a mentesítési kérelmet a városi, járási földhivatalhoz (Szeged, Széchenyi tér 9. szám), a személyi földhasználat iránti kérelmet pedig a helyi községi tanács vb-hez. Akik ebben az esztendőben nem juttatják el kérelmüket az illetékes hatóságoknak, azoknak ügyével, kérelmével nem tudnak érdemlegesen foglalkozni. Mivel igen sok embert érint a földtörvény végrehajtása, ezért a községi tanácsok december végéig felvilágosítást adnak.

Televízió a tanyán

— No, pont jókor jöttem — mondom, hogy az udvár közepén a disznóvágás körül serénykedő embereket meglátom.

A pohár bor, a szíves szó rögtön kijár az ismeretlen látogatónak a Brunner tanyán. S míg a sonkákat kanyarítja Bálint Ferenc, körénk csoportosulnak az ott-lakók.

Mihálytelken, a vasúti átjárón túl fél kilométerre van a tanya, amelyben öt család, az Új Élet Termelősövetkezet dolgozói laknak. Sok a gyerek.

— Mennyi? — kérdezem.

— Bizony, hirtelen meg se tudom mondani — mondja Illés József, a böllér. Molnár Pista, a tizenégy éves „főszereplő” sorolja.

— Mi ötven vagyunk még itthon, két testvérünk meg-házasodott. Illésnéknél két gyerek, Bálint Ferencnéknél négy, Szalma Ferencnéknél egy van. Czombos Imréné új házasság, nekik még nincs gyerekük.

— Te vagy, aki a faluba szökődött televíziót nézni?

— Ó az — válaszolt helyette Irénke, a húga. — Sok-szor nem tudtuk, hol marad el.

Molnár György és a felesége tehenész a tsz-ben. Két éve kerültek ide Makóról. A gyerekek a faluba járnak iskolába. Ahol sok olyan dolgot tanulnak, ami az otthoni petróleumlámpa mellett nem gyakorolható. Pista azért „főszereplő” az ügyben, mert talán ő miatta lett végül is villany a tanya.

A falubeli pájtásaihoz járt televíziót nézni. Sokszor nem tudtuk, hol van, mikor jön haza. — A nagymama lepedőt varr a szász körte fejébe, mikor mellett, míg onkájáról beszél.

Kovács János, az áramszolgáltató vállalat szegedi üzletigazgatója szölt Nevelőiskoláról a gyerekekről. Velem kapcsolatban arról, hogy rá és a többi gyerekre, a tanya-első termelősövetkezeti dolgozókra tekintettel határoztak el a villanyáram kivezetését. A tsz vezetőitől azt kérték, hogy az épületen belüli szereléseket végeztessék el, s mikor azok ebbe beleegyeztek, hozzáfogtak a

mintegy fél kilométer hosszú vezetékek építéséhez. December elejére minden ezzel való munka befejeződött. Illetve, hátra van még Czombosék lakásába a beszerelés.

Erre is hamari ígéretet adott a tsz.

A tanya, mint említettem, éppen disznót vágtak ottjártamkor. S a piros kadarka mellett szó esett arról, hogy pár hét óta mennyit változott az élet.

— Molnárék, Illésék és Bálinték televíziót vásároltak. Akinek még nincs, hozzájuk ül be esténként. Többet beszerezték már a mosógépet, a rezsót, s minden háztartásban van villanyvasaló. Most cserélgetjük eddigi telepes rádióinkat.

A Bálint Ferencék konyhája falán ott lóg a cilianderes lámpa, petróleum már nincs benne. De arra jó, hogy jelzője maradjon a nagyon friss keleti változásoknak.

— Szilveszterre már a falubeli barátomat is meghívtam tévét nézni. Úgyis olyan sokat látatlankodtam náluk — mondja Molnár Pista, s Irénke megjegyzi hozzá:

— Kaptál is néhány fülest apámtól, amikor elcsavarogtál!

Kondorosi János

SZOMBAT,
1968. DECEMBER 28.

DEL-MAGYARORSZAG 3